

Porin Perić¹
Kristina Kovač Durmiš¹
Đurđica Babić-Naglić¹
Marijana Pervan²
Nadica Laktašić-Žerjavić¹
Iva Žagar¹
Mirjana Kujundžić Tiljak³
Sanja Švarc Janjanin⁴

¹Klinika za reumatske bolesti i rehabilitaciju
Klinički bolnički centar Zagreb

²Klinički zavod za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju
Klinički bolnički centar Zagreb

³Katedra za medicinsku statistiku, epidemiologiju i medicinsku informatiku
Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar"
Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

⁴Jedinica samostalne djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije
Opća bolnica "Dr. Tomislav Bardek" ♦ Koprivnica

Muskuloskeletni ultrazvuk šaka i stopala u bolesnika sa seropozitivnim poliartralgijskim - moguća uloga u promjeni terapijske odluke

Musculoskeletal ultrasound of hands and feet in patients with seropositive polyarthralgias - possible role in changing of treatment decision

Cilj rada bio je utvrditi ulogu dijagnostičkoga ultrazvuka (UZV) šaka i stopala u mogućoj promjeni terapijske odluke u bolesnika sa seropozitivnim poliartralgijskim.

Osamnaest bolesnika sa seropozitivnim poliartralgijskim prospektivno je podvrgnuto kliničkom pregledu, radiološkoj obradi i muskuloskeletnom UZV šaka i stopala. Ultrazvučnim pregledom obuhvaćeni su ručni zglobovi, svi metakarpofalangealni i proksimalni interfalangealni zglobovi šaka te svi metatarzofalangealni zglobovi. Praćeni su sljedeći parametri: sedimentacija eritrocita, C-reaktivni protein, reumatoidni faktor u serumu, protutijela na ciklični citrulinirani peptid (anti-CCP protutijela), broj bolnih zglobova, ultrazvučna detekcija sinovitisa na sivoj i Power Doppler (PD) skali. Nakon uvida u sve rezultate i nakon obavljenog UZV pregleda odlučili smo se za eventualno uvođenje glukokortikoidne ili bolesti modificirajuće terapije. UZV i PD učinjen je korištenjem linearne sonde od 10-13 MHz na aparatu Logiq e (General Electric, godina proizvodnje 2009.).

Ukupno trajanje simptoma prosječno je iznosilo 7,3 mjeseci. Žene su bile zastupljenije u ispitivanju (91%). Prosječna vrijednost reumatoidnog faktora u serumu izno-

sila je 21,4. Svi bolesnici su bili CCP negativni. Prosječan broj bolnih zglobova iznosio je oko 4 bolna zgloba. Samo 2 bolesnika su imala više od 10 bolnih zglobova. Sinovitis zglobova šaka i stopala primjenom sive skale ultrazvuka otkriven je u 7 bolesnika (38%), dok je PD aktivnost zabilježena u 5 bolesnika (28%), od toga u 3 bolesnika (16%) PD aktivnost II-III stupnja. Kombinacijom kliničkih i UZV kriterija odlučili smo se na uvođenje terapije u 4 bolesnika (22%) (u 3 bolesnika metotreksat a u jednom slučaju glukokortikoid).

Dijagnostički ultrazvuk šaka i stopala pokazao se kao korisna dopuna kliničkom i radiološkom pregledu bolesnika sa seropozitivnim poliartralgijskim. Većinu ili gotovo sve takve bolesnike rijetko liječimo diferentnijom terapijom, budući klinička slika bez otečenih zglobova i radiološki nalaz najčešće bez erozivnih promjena nije dovoljan za takvu odluku. Rezultati ovoga pilot ispitivanja pokazuju da je ultrazvučnim pregledom šaka i stopala moguće otkriti subklinički inflamirane zglobove i u nekim slučajevima započeti s ranom terapijom sa ciljem sprečavanja daljnjeg razvoja bolesti.

Ključne riječi: muskuloskeletni ultrazvuk, seropozitivne poliartralgijske, liječenje